

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 18 lutego 2020 r.

WN-I.431.2.2019
(WPS-V.431.10.2019)

**Pani
Urszula Maćkowska
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności
w Przasnyszu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6c ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2019 r., poz.1172, ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. *w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2013 r., poz. 29) pracownicy Oddziału do Spraw Osób Niepełnosprawnych Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz członek Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie przeprowadzili w dniach od 11 października do 4 listopada 2019 r. kontrolę problemową w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Przasnyszu, ul. Sadowa 9. Przedmiotem kontroli było dokonanie analizy i oceny organizacji działalności Zespołu, przestrzeganie obowiązującego trybu i procedur administracyjnych, a także poprawności merytorycznej wydawanych orzeczeń, stosowanie zasad postępowania przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. *w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* (Dz. U. 2018, poz. 2027) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. *w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia* (Dz. U. Nr 17, poz. 162, ze zm.).

Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli przekazanym przy piśmie z dnia 20.12.2019 r. W celu wyeliminowania nieprawidłowości oraz podniesienia jakości orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Przasnyszu przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Powiatowy Zespół spełnia warunki organizacyjne i techniczne określone w § 24 i 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. *w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*. Budynek, w którym mieści się Zespół spełnia wymogi architektoniczne pod kątem zapewnienia dostępności dla osób niepełnosprawnych. Powierzchnia, rozmieszczenie i wyposażenie pomieszczeń zapewnia osobom orzekanym możliwość samodzielnego i swobodnego użytkowania, jak również gwarantuje poszanowanie dóbr osobistych i ochronę danych osobowych.

Skład Powiatowego Zespołu tworzą osoby, które posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz zaświadczenia uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (w § 23 ust. 1 w zw. z § 21 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia). Pomimo starań Przewodniczącej do Zespołu nie powołano lekarzy o specjalizacji w zakresie laryngologii i psychiatrii. Fakt ten może skutkować naruszeniem przepisu zawartego w § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. *w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*, zgodnie z którym na przewodniczącego składu orzekającego powinno się wyznaczać lekarza, specjalistę w dziedzinie odpowiedniej do choroby zasadniczej dziecka lub osoby zainteresowanej.

Analiza akt spraw wybranych z rejestrów prowadzonych w SI EKSMOoN (Załącznik nr 1 do protokołu) pod względem formalno-prawnym oraz w zakresie przestrzegania obowiązujących procedur wykazała, że uzasadnienia do kontrolowanych orzeczeń sporządzane są w sposób lakoniczny. Standardy jakie powinno spełniać uzasadnienie orzeczenia o ustaleniu lub odmowie ustalenia niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności określa przepis zawarty w § 13 ust 4 ww. Przepis ten mówi o obowiązku wskazania w uzasadnieniu faktów, które uznano za istotne w sprawie i udowodnione oraz wskazania dokumentów potwierdzających rozstrzygnięcie. Ponadto zgodnie z art. 107 *Kodeksu postępowania administracyjnego* uzasadnienie decyzji administracyjnej powinno być rzetelne, a nie pozorne, spójne w odniesieniu do rozstrzygnięcia. Musi ono odpowiadać rozstrzygnięciu dla poprawności decyzji administracyjnej. Niezbędne jest, aby pomiędzy rozstrzygnięciem, a jego uzasadnieniem faktycznym i prawnym istniała wewnętrzna spójność. Uzasadnienie powinno być adekwatne w odniesieniu do całokształtu postępowania (czynności procesowych). Uzasadnienia orzeczeń wydanych przez Powiatowy Zespół nie spełniają wymagań określonych w ww. rozporządzeniu oraz w art. 107 Kpa. Ponadto należy wskazać, iż w 11 wydanych orzeczeniach o niepełnosprawności (protokół str. 8) brak dokumentu potwierdzającego tożsamość dziecka. Pozostałe elementy zawarte w orzeczeniach są zgodne z wymaganiami przewidzianymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. *w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* obowiązującym w chwili wydania orzeczeń.

W Zespole jest stosowana pisemna forma wstępnej weryfikacji załączonej do wniosku dokumentacji, zgodnie z przepisem zawartym w § 6 ust. 2 i 3 ww. rozporządzenia w zakresie kompletności oraz konieczności jej uzupełnienia o badania potwierdzające rozpoznaną chorobę zasadniczą, a także określenia specjalności przewodniczącego składu orzekającego odpowiednio do rozpoznanych schorzeń osoby zainteresowanej lub dziecka. Zadanie wyznaczenia składu orzekającego jest prawidłowo udokumentowane.

Analiza posiedzeń składów orzekających zorganizowanych w kontrolowanym okresie wykazała, że czas zaplanowany na przeprowadzenie badania i wywiadów jest wystarczający do zebrania rzetelnego materiału dowodowego w celu wydania orzeczenia.

W sprawach dotyczących wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności poddanych analizie pod kątem prawidłowości, trafności i spójności ocen sporządzanych przez specjalistów – psychologów, pracownika socjalnego, pedagoga oraz doradcę zawodowego, wykazała nieprawidłowości w przypadku 57% spraw (protokół str. 9-17). Zastrzeżenia dotyczą ocen, których treść nie uzasadnia podjętej decyzji. Prawidłowości proponowanego rozstrzygnięcia nie potwierdza również treść jego uzasadnienia. Większość ocen jest wypełniona pobieżnie - zawierają zbyt ogólny, lakoniczny opis funkcjonowania osoby. Kontrolujący zwrócili również uwagę na nieczytelne pismo w ocenach wypełnionych przez specjalistów.

Ponadto w ocenach sporządzonych w sprawach dotyczących osób poniżej 16-tego roku życia specjaliści nie wskazują ograniczeń adekwatnych do wieku oraz ograniczeń wykraczających poza normę wiekową dziecka.

Na uwagę zasługuje fakt, że członkowie składów orzekających w razie odmiennej oceny co do niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności zgłaszają na piśmie zdanie odrębne do protokołu, zgodnie z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Analiza spraw w zakresie dokumentacji medycznej stanowiącej podstawę do wydania orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wykazała, iż była ona wystarczająca i uzasadniała przyznane rozstrzygnięcie składu orzekającego. Powtarzające się zarzuty dotyczące wypełnienia *Ocen stanu zdrowia* dotyczyły niewłaściwego dokumentowania stanu faktycznego przez przewodniczących składów orzekających (niewystarczający opis zakresu i rodzaju ograniczeń stwierdzanych u osoby orzekanej oraz niewłaściwie sformułowane uzasadnienie podjętej decyzji) a także nieczytelnego wypełniania *Ocen* przez lekarzy orzeczników.

Wobec przedstawionej oceny dotyczącej funkcjonowania jednostki poddanej kontroli, zwracam się do Pani Przewodniczącej o realizację poniższych zaleceń pokontrolnych:

1. zobowiązanie członków Zespołu do niezwłocznego wypełniania druków ocen w SI ESKMOoN;
2. zintensyfikowanie działań mających na celu powołanie lekarzy brakujących specjalizacji tj. laryngologa i psychiatry;
3. formułowanie uzasadnień wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zgodnie z treścią § 13 ust 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki,

Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;

4. podniesienie jakości orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności poprzez podjęcie skutecznych działań zapewniających:
 - a) każdorazowe formułowanie wyczerpujących merytorycznie ustaleń, rzetelne wypełnianie druków *Oceny stanu zdrowia*, w szczególności punktu dotyczącego zakresu i rodzaju ograniczeń stwierdzonych u osoby zainteresowanej lub dziecka;
 - b) wyczerpujące merytorycznie formułowanie uzasadnień stanowiska zajętego przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego;
 - c) rzetelne wypełnianie ocen sporządzanych przez specjalistów - członków składu orzekającego z uwzględnieniem uzasadnienia ustaleń orzecznich, spójnych ze wszystkimi danymi w nich zawartymi, w tym prawidłowe uzasadnianie ustaleń orzecznich specjalistów z uwzględnieniem prawidłowej wykładni przepisów prawa.

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych: „Kierownik podmiotu kontrolowanego, w terminie wyznaczonym w wystąpieniu pokontrolnym, zawiadamia organ upoważniony do kontroli o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.” W związku z powyższym proszę o przedstawienie stosownych informacji Wydziałowi do Spraw Osób Niepełnosprawnych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że treść niniejszego wystąpienia pokontrolnego, ogłoszona zostanie w Biuletynie Informacji Publicznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, na stronie internetowej: bip.mazowieckie.pl.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Marzena Tazbir-Kowalczyk
Przewodnicząca
Wojewódzkiego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie

Do wiadomości:

Pan Krzysztof Bieńkowski
Starosta Powiatu Przasnyskiego